

AGDER ENERGI VANNKRAFT AS
Postboks 603 Lundsiden
4606 KRISTIANSAND S

Vår dato: 04.10.2022

Vår ref.: 202218234-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for inntaksmagasinet til Evenstad kraftverk, Froland kommune

I medhold av vannressursloven § 8 gir NVE tillatelse til at Agder Energi Vannkraft kan avvike fra kravet i manøvreringsreglementet og senke vannstanden i inntaksmagasinet for Evenstad kraftverk med inntil én meter til kote 56,5 i perioden 04.10.2022 til 15.03.2023.

Søknaden

Den 27.09.2022 mottok NVE en søknad fra Agder Energi Vannkraft AS hvor de ønsker å få en tillatelse til midlertidig å redusere vannstanden i inntaksmagasinet til Evenstad kraftverk med inntil én meter. Bakgrunnen for søknaden er HMS-hensyn i det pågående forsterkningsprosjektet på dammen. Perioden tillatelsen søkes for er 04.10.2022 til 15.03.2023.

Det skal gjennomføres forsterkninger og rehabilitering like nedstrøms dammen, blant annet på luker. Dersom kraftstasjonen faller ut må vannet enten slippes gjennom lukene eller samles opp i inntaksmagasinet. Om vannstanden i magasinet ligger opp mot normalvannstanden på kote 57,5 må lukene åpnes raskt. Da kan det oppstå en farlig situasjon for de som jobber nedenfor dammen. Søker skriver:

«Dersom vannstanden ligger noe under ordinær vannstand, kan vannet samles i inntaksmagasinet mens arbeidsstedet evakueres og farlige situasjoner kan unngås. Ved høyere vassføringer er det behov for mer oppsamlingsvolum enn ved lave vassføringer siden det da går raskere å fylle opp inntaksbassenget. HMS-vurderinger anslår at evakuering tar omtrent 15 minutter, og vannstanden bør derfor reduseres ved økende vassføringer.

Dersom kraftverket faller ut av drift, vil en starte ev. andre ledige aggregat på kraftstasjonen og åpne luker så raskt som praktisk mulig, for å sikre mest mulig stabil vannføring nedstrøms kraftverket».

Søker skriver at vannføringen trolig vil bli høyere enn minstevannføringen utover høsten og vinteren. Noe som øker behovet for å justere ned vannstanden i inntaksmagasinet. Videre at «Ved kontrollert heving eller reduksjon av vannstanden i inntaksmagasinet, vil damlukene åpnes/lukkes forsiktig for å unngå raske vannføringssendringer nedstrøms.» Hovedperioden for når nedjusteringen av vannstanden planlegges er mellom 15.11.2022 og 15.03.2022. Men de søker likevel om at det skal kunne gjøres allerede fra 04.10.2022 pga. uforutsigbarhet med tanke på vannføring.

Dersom søknaden blir godkjent vil vannføringen styre hvordan vannstanden i inntaksmagasinet vil være i hele perioden. Ut i fra søknaden kan kjøremønsteret oppsummeres slik:

Vannføring	Situasjon i inntaksmagasinet
Mindre enn 70 m ³ /s	Vannstanden nær normalen
70 m ³ /s til 100 m ³ /s	Om lag 0,5 meter under normalen
100 m ³ /s til 170 m ³ /s	Om lag 1 meter under normalen
170 m ³ /s til 200 m ³ /s	Over slukeevnen: Det vil gå vann forbi kraftstasjonen, og det kan arbeides bare på én side av dammen
Over 200 m ³ /s	Trolig ikke mulig å arbeide nedstrøms dammen

Begrenset høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har hatt saken på en begrenset høring til kommunen, Statsforvalteren, fylkeskommunen og Nedre Nidelva elveeierlag, og mener den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. Det har kommet en uttalelse. Den kom fra fylkeskommunen og de hadde ingen bemerkninger til saken. I samtale med seniorrådgiver Frode Kroglund, Statsforvalteren i Agder, den 29.09.2022, kom det fram at heller ikke Statsforvalteren hadde bemerkninger til søknaden. Det har ikke kommet andre kommentarer.

NVEs vurdering

Evenstad kraftverk fikk konsesjon i kgl.res. av 14.11.1980. Det er ikke fastsatt reguleringsgrenser i konsesjonen, men ifølge vilkår nr. 1 skal «vannstandsvariasjonene i inntaksmagasinet begrenses til nøyaktigheten av reguleringsorganene». Søker opplyser at normal vannstand i inntaksmagasinet er kote 57,5.

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 tredje ledd når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

Det har vært gitt flere midlertidige tillatelser knyttet til det pågående forsterkningsprosjektet på dammen. Inntaksmagasinet har blitt tappet ned til kote 47,5 i sommer og til kote 50,5 i fjor sommer. Minstevannføringen i Nidelva fra Nelaug har blitt redusert fra 40 m³/s til 30 m³/s ut november i år (vår referanse: 202207887).

Selv om det nå omsøkte omfanget er mindre enn tidligere, vil influensområdet fortsatt strekke seg 2,5 km opp elven til det første strykpartiet oppstrøms dammen. Nedstrøms

dammen og kraftverket er elva sakteflytende og har en relativt bratt elvekant. Søker opplyser om at ved et evt. utfall vil ikke dette medføre en umiddelbar vannstandsreduksjon. Videre at «*vår vurdering er at med start av andre aggregat, og åpning av luker så raskt som mulig hensyntatt HMS, vil tiltaket ha små konsekvenser for vannstanden i elva like nedstrøms kraftverket. Erfaringene fra nedtappingen sommeren 2021 og 2022 er også at konsekvensene er små eller ingen*».

Anadrom strekning i Nidelva går opp til Evenstad kraftverk. Den forestående gyteperioden er nær i tid, men siden minstevannføringen ikke påvirkes og vannstandsreduksjonen vil være beskjeden, vil konsekvensene nedstrøms dammen være små. NVE vurderer at tiltaket vil ha minimal påvirkning på gytevandringen og gytingen til de anadrome bestandene i elva.

NVE merker seg at høringspartene ikke har innvendinger mot tiltaket.

Naturmangfoldloven § 7 slår fast at prinsippene i loven §§ 8 til 12 skal legges til grunn ved utøving av offentlig myndighet. NVE vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilfredsstillende ut i fra omfanget av det omsøkte tiltaket. Erfaringene fra de tidligere periodene av forsterkningsprosjektet gjør at «føre-var-prinsippet» i § 9 ikke vurderes som relevant i denne saken. Det samme gjelder paragrafene 10 til 12. Her foreligger det også viktige samfunnsinteresser i at dammen får de nødvendige forsterkninger, jf. også loven § 14.

Det er NVEs vurdering at den omsøkte senkingen av inntaksmagasinet til Evenstad ikke vil føre til noen større nevneverdige ulemper for kjente allmenne interesser. NVE gir tillatelse til at Agder Energi Vannkraft kan avvike fra kravet i manøvreringsreglementet og senke vannstanden i inntaksmagasinet for Evenstad kraftverk til kote 56,5 i perioden 04.10.2022 til 15.03.2023. Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle vannføring- og vannstandsendringer skal skje gradvis for å unngå unødvendig stranding av fisk.
- Minstevannføringskravet skal overholdes i hele perioden for avviket.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet vannstanden fraviker manøvreringsreglementet. Dette skal kunne fremlegges for NVE på forespørsel.
- Perioden med avvik fra manøvreringsreglementet må gjøres så kort som mulig. Oppfylging i tråd med manøvreringsreglementet skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Nedtappingen skal kunngjøres én gang lokalt og i tillegg annonseres på relevante nettsider (for eksempel selskapets hjemmeside og på sosiale medier). Om mulig, skal dette skje i god tid før tiltaket gjennomføres. Det bes videre om at kommunen kontaktes for å legge ut informasjon om tiltaket på kommunens nettsider.

- Influensområdet skal inspiseres for å samle opp ev. fisk som havner i avstengte kulper.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.
- NVE forutsetter at Agder Energi Vannkraft har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningsloven sine bestemmelser. Se siste side for informasjon om klageadgang.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

AGDER ENERGI VANNKRAFT AS

Kopimottakerliste:

Froland kommune

STATSFORVALTEREN I AGDER

TBMV - Seksjon for miljøtilsyn vassdragsanlegg - Mari Hegg Gundersen

AGDER FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.